

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on:

08.07.2024

Dokumentet är daterat:

08.07.2024

The document is dated:

08.07.2024

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name:

Buket Hertti

Pvm / Datum / Date:

08.07.2024

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name:

Simo Nurmi

Pvm / Datum / Date:

08.07.2024

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Balticconnector-yhteenliitännätpisteessä sovellettavan kapasiteetinjakomekanismin ehtojen muuttaminen

Asianosainen

Gasgrid Finland Oy

Vireilletulo

11.3.2024

Ratkaisu

Energiavirasto vahvistaa Gasgrid Finland Oy:n noudatettavaksi tämän päätöksen liitteenä olevat Balticconnector-yhteenliitännätpisteen kapasiteetinjakomekanismin ehdot alkaen 1.10.2024.

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Selostus asiasta

Taustaa

Gasgrid Finland Oy (myöhemmin myös Gasgrid) toimitti 11.3.2024 muutetut ehdot Energiaviraston vahvistettavaksi. Muutokset ehtoihin koskivat täsmennettyjä määritelmiä ja täysin uusia määritelmiä (Capacity Allocation Rules, Capacity Hoarding, REMIT regulation). Ehtoihin on lisätty uusi kappale koskien toimivia kaasumarkkinoita (7. Effective Functioning of the Gas Markets). Lisäksi Gasgrid on ehdottanut muokkauksia ja täsmennyksiä kappaleisiin 3, 4, 5 ja 6. Päivitetyissä ehdoissa keskeisin muutosehdotus koskee virtuaalisen vastakkaissuuntaisen siirtomahdollisuuden tarjoamista.

Kuuleminen muutetuista ehdoista

Energiavirasto järjesti kuulemisen Gasgridin Energiavirastolle vahvistettavaksi toimitamista muutetuista ehdoista 18.3.-5.4.2024. Kuulemisen yhteydessä Energiavirastolle toimitettiin yhteensä kolme lausuntoa. Lausunnon antajia olivat AS Eesti Gaas, Baltic Energy Partners OÜ ja UAB Get Baltic.

Vastaanotetuissa lausunnoissa vastustettiin ehdotettuja muutoksia Balticconnectorin kapasiteetinjakomenetelmän ehtoihin, jotka koskevat Gasgridin oikeutta määrittää kaasupörssille allokoitu osuus kapasiteetista. Lausunnoissa vastustettiin myös nominaatioiden vastaanottamisen takarajan täsmennystä ja ehdotettiin shipperien mahdollisuutta muuttaa nominaatioitaan tietyissä rajoissa, erityisesti ruuhkatilanteissa. Lisäksi esitettiin uudelleennominointimaksun poistamista ja toleranssin kasvattamista teknisen kapasiteetin kasvun myötä. Lausunnoissa vastustettiin virheellisten nominaatioiden hylkäämistä ja perumista sekä esitettiin priorisointia shipperien välillä. Pyydettiin myös täsmennyksiä käsitteille "market participants registered in Finland" ja "determining factor", sekä ehdotettiin yhteistä tasealuetta

Suomen, Viron ja Latvian välille ruuhkaongelmien ratkaisemiseksi ja shipper-ryhmän käsitteen täsmentämistä.

Energiaviraston ensimmäinen selvityspyyntö

Kuulemisen jälkeen, Energiavirasto pyysi Gasgridiltä vastinetta kuulemisessa saatiin lausuntoihin sekä lisäksi selvitystä seuraaviin kysymyksiin:

- Maakaasumarkkinalain 13 §:n verkkopalveluiden tarjonnan yleisiin periaatteisiin liittyen; onko ja millä tavalla Shipper Group:iin liittyvien ehtojen muutosten osalta varmistettu, etteivät kyseiset muutokset ehtoihin rajoita maakaasukaupan kilpailua?

- Ovatko Shipper Group:n liittyvät muutokset ja edellytykset kuvattu ehdoissa tarpeeksi selvästi, jotta toimijoilla on mahdollisuus pitää yllä ajantasaisesti tietoa yhteyksistään muihin Shippereihin ehtojen kappaleen 7 mukaisesti?

Gasgridin ensimmäinen vastine

Gasgridin 3.5.2024 päivytyssä vastineessaan se totesi seuraavaa:

Kaasupörssille allokoitu osuus Balticconnectorin kapasiteetista

Vastaanotetuissa lausunnoissa vastustettiin muutoksia Balticconnectorin kapasiteetinjakomekanismin ehtojen ehdotettuihin muutoksiin kohdissa 3 b) sekä 3.2, jotka koskevat Gasgridin oikeutta määrittää kaasupörssille allokoitu osuus Balticconnectorin käytettävästä kapasiteetista. Esitettyissä ehtokohdissa kaasupörssille allokoitavan kapasiteettisuuden määrä on järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan eli Gasgridin harkinnan varassa.

Gasgrid katsoo, että Balticconnectorin rajallisen kapasiteetin käytön tehokkuuden varmistamiseksi ja sitä kautta toimivan kaasumarkkinan mahdollistamiseksi Gasgridilla tulee säilyä kyky määrittää tarveperusteisesti kulloinkin voimassa olevat Balticconnectorin kapasiteetin kaasupörssille sekä kahdenväliselle kaupankäynnille allokoituvat osuudet. Esimerkiksi mahdollisessa tilanteessa, jossa kaasupörssille varattu osuus kapasiteetista on toistuvasti vain osittain käytetty, kun samanaikaisesti kahdenväliselle kaupankäynnille (OTC) allokoitu osuus kapasiteetista on täyteen varattu ja ei siten riitä vastaamaan OTC tarpeeseen, tulee Gasgridilla pysyä kyky säätää allokaatioita kaasun siirtokyvyn maksimoimiseksi ja markkinan tarpeita vastaavaksi. Mikäli Gasgrid katsoo tarpeelliseksi muuttaa kaasupörssille ja kahdenväliselle kaupalle allokoituja osuuksia, tiedottaa Gasgrid viipymättä muutoksista UMM-alustalla sekä omilla verkkosivuillaan, jotta kaikilla markkinaosapuolilla on tieto kulloinkin voimassa olevista määristä. Gasgridilla on jo tällä hetkellä voimassa olevien vahvistettujen ehtojen mukaan oikeus päivittää kaasupörssille ja kahdenväliselle kaupalle allokoituja määriä markkinan tarpeen.

Nominaation vastaanottamisen aikaraja

Vastaanotetussa lausunnossa vastustettiin täsmennystä koskien nominaatioiden vastaanottamisen takarajaa, joka Gasgridin ehdottamassa ehtopäivityksessä on muotoiltu siten, että takaraja koskee aikaa, jolloin TSO on vastaanottanut nominaation. Gasgrid katsoo yhä tarpeelliseksi täsmentää ehtoja esittämällään tavalla,

5.7.2024

sillä kaikki markkinaosapuolet eivät tee nominaatioitaan suoraan Gasgridin portaliin, vaan markkinatoimijoilla on myös mahdollisuus lähettää nominaatioitaan omia rajapintojaan hyödyntäen, jolloin on mahdollista, että nominaatio jää markkinaosapuolen käyttämän järjestelmän virheen takia toimittamatta Gasgridille ennen nominaatioiden toimittamiselle asetettua määräaika. Tällaisessa tilanteessa Gasgrid ei voi hyväksyä toimitettua nominaatiota, sillä se on saapunut Gasgridin järjestelmään vasta nominaatioille asetetun määräajan jälkeen. Gasgridilla ei ole mahdollisuutta vaikuttaa markkinaosapuolten käyttämien Gasgridin hallinnan ulkopuolisten järjestelmien toimintaan, joten vastuu nominaatioiden toimittamisesta määritettyyn aikarajaan mennessä tulee Gasgridin näkemyksen mukaan olla nominaation toimittavalla markkinaosapuolella. Tämän vuoksi Gasgrid katsoo tarpeelliseksi ehdottamansa täsmennyksen Balticconnectorin kapasiteetinjakomekanismin ehtoihin nominaatioiden vastaanottamisen aikarajaa koskien, jotta kaikille markkinaosapuolille voidaan varmistaa tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu.

Toleranssi nominaation muutokselle ja uudelleennominointimaksu

Vastaanotetuissa lausunnoissa esitettiin näkemys, että shippereille tulisi tarjota mahdollisuus muuttaa nominaatioitaan ennalta määritettyjen toleranssien rajoissa, myös mahdollisessa Balticconnectorin ruuhkatilanteessa, esimerkiksi nykyistä uudelleennominointimaksua vastaavan toleranssin määrän verran (50 000 kWh/h). Lausunnoissa ehdotettiin lisäksi uudelleennominointimaksun poistamista sekä toleranssin kasvattamista nykyistä suuremmaksi liittyen Balticconnectorin teknisen kapasiteetin kasvuun.

Gasgridin näkemyksen mukaan kaasumarkkinan toimivuuden kannalta on ensiarvoisen tärkeää varmistaa Balticconnectorin siirtokapasiteetin mahdollisimman tehokas käyttö ja korkea käyttöaste, erityisesti mahdollisissa ruuhkatilanteissa. Gasgridin esittämässä uudessa virtuaalisessa kapasiteetin laskentamallissa nominaation muutosta kaikissa tilanteissa ei voida taata, sillä tämä vaatisi ylimääräisen kapasiteetin varaamista kaikille shippereille mahdollisten uudelleennominaatioiden varalle, joka voisi aiheuttaa merkittävää tehottomuutta Balticconnectorin kapasiteetin käyttöön. Gasgrid katsoo markkinan kannalta tärkeimmäksi maksimoida Balticconnectorin kapasiteetin käyttöaste ja fyysinen kaasun siirtokyky. Virtuaalisen kapasiteetin laskentamalli sulkee ruuhkatilanteessa pois shipperin mahdollisuuden muuttaa nominaatiotaan ruuhkaa pahentaviin suuntiin (renominaatio ylöspäin ruuhkaiseen suuntaan tai renominaatio alaspäin ruuhkan vastaiseen suuntaan). Ruuhkatilanteessa on kuitenkin mahdollista renominoida alaspäin ruuhkan suuntaan ja ylöspäin ruuhkan vastaiseen suuntaan. Virtuaalisen kapasiteetin laskentamalli varmistaa, että fyysisen kaasun siirto sekä kaupallisen siirtopalvelun määrät saadaan maksimoitua.

Gasgridin näkemyksen mukaan uudelleennominointiomaksu ohjaa shippereitä tarkkuuteen nominaatioissaan ja pyrkii ehkäisemään Balticconnectorin kapasiteetin ylivaraamista ja siten poistamaan tehottomuutta kapasiteetin käytössä. Gasgrid katsoo, että uudelleennominointimaksun poistaminen antaisi väärän signaalin markkinalle. Maksu on käytössä ainoastaan Balticconnectorin ruuhkatilanteissa. Uudelleennominointimaksun toleranssi ei pohjaudu suoraan Balticconnectorin tekniseen kapasiteettiin, vaan liittyy tasehallinnan järjestelmätasapainon ylläpitämiseen ja siirrettävien kaasumäärien ennakoitavuuteen. Tämän vuoksi Gasgrid ei näe perusteluksi kasvattaa uudelleennominointimaksun toleranssia nykyistä suuremmaksi.

5.7.2024

Virheellisen nominaation hylkääminen

Vastaanotetussa lausunnossa vastustettiin ehtomuutosta koskien virheellisten nominaatioiden hylkäämistä ja perumista. Gasgrid katsoo, että Gasgridilla tulee olla oikeus hylätä ja perua kaikki sellaiset nominaatiot, jotka ovat sääntöjen vastaisia. Gasgrid näkee lisäksi, että vastuu sääntöjenmukaisten nominaatioiden toimittamisella on nominaation tekevällä markkinaosapuolella. Gasgridin vastuu ja velvollisuus on kohdella kaikkia markkinaosapuolia tasapuolisesti ja syrjimättömästi.

Suurin sallittu nominaatiomäärä

Vastaanotetussa lausunnossa esitettiin, että nominaation suurinta sallittua määrää ei tulisi rajoittaa Balticconnectorin tekniseen kapasiteettiin, vaan sallittu maksimimäärä tulisi olla teknisen kapasiteetin ja virtuaalisesti vapautuvan lisämäärän summa. Gasgrid katsoo, että on tärkeää asettaa nominaatioille selvä yläraja, joka on shippereillä hyvissä ajoin tiedossa, jotta kaikilla shippereillä on yhtäläiset mahdollisuudet suunnitella ja toteuttaa nominaatioitaan. Ehdotetussa, niin sanotussa dynaamisessa mallissa, jossa suurin sallittu nominaatiomäärä vaihtelisi mahdollisesti jopa tunneittain virtuaalisen kapasiteetin laskennan tulosten perusteella aiheuttaisi Gasgridin näkemyksen mukaan merkittävän epävarmuusriskin markkina-toimijoille siitä, kuinka paljon kullakin kaasupäivän tunnilla on mahdollista nominoida ja tämän seurauksena riskin liian suurille, sääntöjen vastaisille nominaatioille, jotka Gasgrid joutuisi ehtojen mukaan hylkäämään. Gasgrid ei katso perustelluksi muuttaa suurimman sallitun nominaatiomäärän määrittämisen periaatetta nykyisestä ehtoesityksestään poikkeavaksi. Gasgrid on kuitenkin valmis tarkastelemaan ja selvittämään mahdollisuuksia dynaamiselle mallille ja sen toteutettavuudelle pidemmällä aikavälillä. Se edellyttää kuitenkin laajempaa selvitystä niin järjestelmän toimivuuden kuin riskienhallinnan näkökulmasta.

Balticconnectorin kapasiteetinjakko shippereiden välillä

Vastaanotetussa lausunnossa esitettiin, että Balticconnectorin kapasiteetinjaossa tulisi priorisoida tietyt shipperit toisten edelle, kuten shipperit, joilla on kaasua In-koon terminaalissa ja tarve siirtää kaasua Balticconnectoria pitkin ("shippers with actual needs"). Gasgridin näkemyksen mukaan ehtojen lähtökohtana tulee olla lain vaatima shippereiden yhdenmukainen kohtelu, minkä vuoksi ehdoissa ei voida asettaa ketään eriarvoiseen asemaan tai priorisoida tiettyjä toimijoita toisten edelle. Balticconnectorin kapasiteetinjakomekanismin ehdoissa pyritään kohteilemaan kaikkia markkinaosapuolia tasavertaisesti mahdollistaen reilu ja avoin kilpailu ketään suosimatta.

Ehtoihin sisältyvien käsitteiden täsmentäminen

Vastaanotetuissa lausunnoissa pyydettiin täsmentämään käsitteitä "market participants registered in Finland" (ehtojen kohdassa 4) sekä "determining factor" (ehtojen kohdassa 4.2). Suomeen rekisteröityneellä markkinaosapuolella tarkoitetaan Gasgridin markkinaosapuolirekisteriin rekisteröitynyttä markkinaosapuolta, jolla on voimassa oleva puitesopimus Gasgridin kanssa.

Pro rata -menetelmässä määrittävä tekijä ("determining factor") on nominaation muutoksen suuruus suhteessa shipperin edelliseen Gasgridin hyväksymään nominaatioon siten, että ruuhkatilanteessa shipperien osuudet määräytyvät muutosten

suhteiden perusteella verrattuna aiempaan hyväksytyyn nominaatioon, ei siis suhteessa nominoitavaan kokonaismäärään. Shipperin pyrkiessä nominoimaan ruuhkatilanteessa ruuhkan suuntaan ylöspäin tai ruuhkan vastaiseen suuntaan alaspäin ei täten voi pienentää shipperin nominaatiota edelliseen hyväksytyyn nominaatioon verrattuna. Esimerkiksi mikäli vain kaksi shipperiä, shipper A ja shipper B pyrkisivät kasvattamaan nominaatioitaan ruuhkatilanteessa ruuhkan suuntaan siten, että Shipper A kasvattaa nominaatiotaan edelliseen hyväksytyyn nominaatioonsa verrattuna 5 yksikköä ja samaan aikaan shipper B pyrkii kasvattamaan nominaatiotaan 3 yksikköä (yhteensä nousua $5+3=8$ yksikköä), mutta "vapaata tilaa" kasvattaa nominaatioita on vapaana enää 4 yksikköä, jaetaan tuo 4 yksikköä näille kahdelle shipperille heidän nominaatioiden muutosten suhteessa. Shipper A, saisi tällöin itselleen lisää kapasiteettia $5/8 * 4 = 2,5$ yksikköä, ja shipper B saisi itselleen $3/8 * 4 = 1,5$ yksikköä ($2,5 + 1,5 = 4$ yksikköä).

Ehdotus yhteisestä tasealueesta Suomen, Viron ja Latvian välillä

Vastaanotetussa lausunnossa esitettiin ehdotus yhteisestä tasealueesta Suomen, Viron ja Latvian välillä, jonka katsottiin ratkaisevan Balticconnectorin kapasiteetinjakoon liittyvät ruuhkaongelmat. Yhteinen tasealue ei Gasgridin näkemyksen mukaan ole tällä hetkellä realistinen vaihtoehto muun muassa Balticconnectorin teknisten siirtorajoitteiden (=siirtokyky suhteessa markkinan ennakoituun rajoittamattomaan käyttömäärään) vuoksi. Gasgrid tulee arvioimaan asiaa tulevaisuudessa uudestaan yhdessä Baltian siirtoverkonhaltijoiden kanssa.

Shipper-ryhmä

Vastaanotetussa lausunnossa pyydettiin täsmennystä shipper-ryhmän käsitteeseen (luku 7) erityisesti sen osalta, milloin shippereiden katsotaan kuuluvan samaan shipper-ryhmään. Gasgrid ymmärtää esitetyn kysymyksen siten, että kysymyksen esittäjän tarkoittamassa tilanteessa:

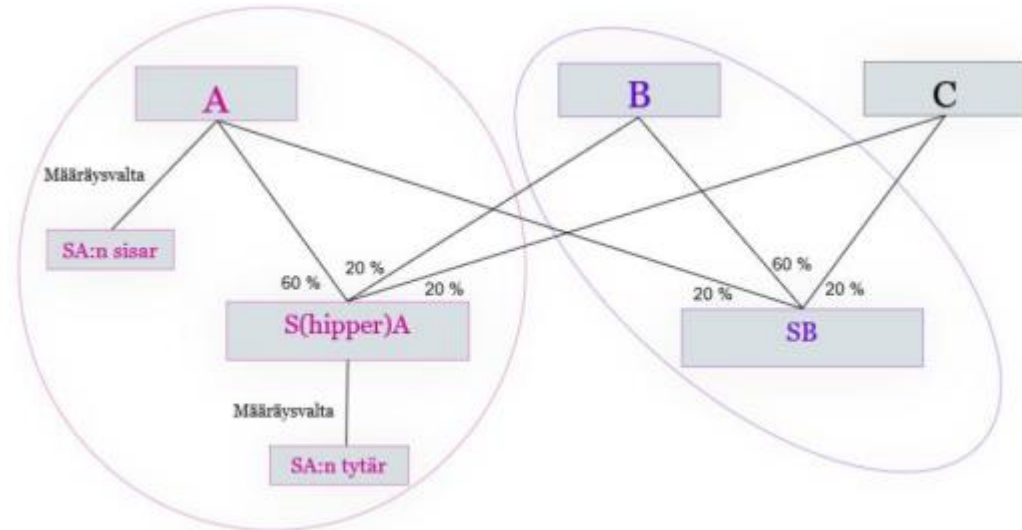
- a) mikään yhtiö ei käytä shipperissä ehtojen kohdassa (b) tarkoitettua määräysvaltaa;
- b) shipperin "emoyrityksessä" ei ole muita yhtiöitä kohdassa (b) tarkoitettussa määräysvallassa; ja
- c) shipper tai sen määräysvaltaan kuuluva yhtiö ei käytä yhteistä määräysvaltaa missään yhtiössä.

Mikäli nämä oletukset (edellä a-c) pitävät paikkansa, pelkät lähes samojen omistajien vähemmistöomistukset ilman määräysvaltaa eivät muodosta shipper-ryhmää.

Keskeistä shipper-ryhmän määritelmän täyttymisessä on määräysvaltayhteys perustuen joko omistussuuteen taikka tosiasialliseen mahdollisuuteen johtaa yrityksen toimintaa. Mikäli esimerkiksi yritys A omistaa shipperistä SA 60 %:n osuuden sekä yritykset B ja C shipperistä SA kukin 20 %, eikä B:lle tai C:lle ole osakassopimuksin myönnetty määräysvaltaa perustavia oikeuksia (ehtokohdat bii-biv), yritys A ja Shipper SA kuuluvat samaan shipper-ryhmään. Tähän samaan shipper-ryhmään kuuluvat myös SA:n määräysvaltaan kuuluvat tytäryritykset ja sen sisaryritykset, jos tällaisia on. Sen sijaan yritykset B ja C eivät pelkän vähemmistöomistuksen perusteella kuulu samaan shipper-ryhmään yrityksen A tai shipperin SA

kanssa. Vastaavasti, mikäli yritys B omistaa shipperistä SB enemmistön ja yritykset A ja C vähemmistön ilman määräysvaltaa perustavia oikeuksia, yritykset A, C ja B taikka A, C ja SB eivät kuulu samaan shipper-ryhmään (sen sijaan yritykset B ja SB kuuluvat). Samaan määräysvaltayhteyteen kuuluvia yrityksiä on havainnollistettu alla olevalla kuviolla (saman ympyrän sisään kuuluvat yhtiöt ovat osa samaa shipper-ryhmää).

Shipper-ryhmän määrittelyn ohella on huomioitava myös kilpailuoikeuden asettamat rajoitukset toisistaan riippumattomien yritysten yhteistyölle. Kun yritys käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa toisessa yrityksessä, nämä muodostavat kilpailuoikeudellisesta näkökulmasta yhden taloudellisen yksikön ja ovat siten osa samaa yritystä. Keskenään kilpailevia yrityksiä koskevia kilpailusääntöjä (SEUT 101 ja kilpailulain (948/2011) 5 §) ei sovelleta saman yrityksen osiin. Kilpailusäännöt sen sijaan soveltuvat itsenäisiin, eri tahojen määräysvallassa oleviin kilpaileviin yrityksiin. Tällöin niiden tulee lähtökohtaisesti määrittellä toimintansa (esimerkiksi varaamansa kapasiteetin määrä ja sen allokaatio) markkinoilla itsenäisesti. Mikäli shipperit eivät neuvottele yhteisöstoista toimittajan kanssa yhdessä, ne eivät saa sopia keskenään yhdestä tai useammasta hankintaehdosta (esim. määrä, hankintalähde tai muut kilpailumuuttujat) ennen kuin kukin niistä on erikseen tehnyt hankinnat toimittajalta. Tällaista ennakkollista yhteistoimintaa voitaisiin pitää ostokartellina. Ostokartellit muodostavat pelkästään luonteensa vuoksi niin suuren haitan kilpailulle, että niitä pidetään sellaisenaan kiellettyinä kilpailunrajoituksina ilman, että niiden mahdollisia vaikutuksia olisi tarpeen arvioida. Olennaista on siten huomata, että vaikka kaksi (tai useampi) shipperiä eivät muodostaisikaan shipper-ryhmää, shipperien yhteistyö kapasiteetin maksimoimiseksi voi olla kiellettyä lain nojalla, vaikka tällaista yhteistyötä ei markkinaehdoissa olisikaan kielletty.

Gasgrid Finlandin vastaus Energiaviraston esittämiin kysymyksiin

3.1 Maakaasumarkkinalain 13 §:n verkkopalveluiden tarjonnan yleisiin periaatteisiin liittyen; onko ja millä tavalla Shipper Group:iin liittyvien ehtojen muutosten osalta varmistettu, etteivät kyseiset muutokset ehtoihin rajoita maakaasukaupankilpailua?

5.7.2024

Gasgridilla ei ole toimivaltaa selvittää eri shippereiden välisiä sopimusjärjestelyjä ja näiden mahdollisia vaikutuksia maakaasumarkkinan kilpailuun. Shipper-ryhmän määrittelemisellä on pyritty tunnistamaan ne yritykset, jotka oletusarvoisesti koordinoivat nominointejaan maksimoidakseen kapasiteettiaan Balticconnectorissa. Shipper-ryhmän määrittely perustuu taloustieteen peruseriaatteeseen, jonka mukaan keskenään kilpailevien yritysten yhteiset pyrkimykset vaikuttaa markkinoilla tarjolla olevaan määrään tai sen jakautumiseen markkinatoimijoiden kesken, vaikuttaa kilpailuun haitallisesti (tyypillisesti nostaa loppuasiakkaan hintaa).

Toimivalta selvittää maakaasumarkkinan kilpailuolosuhteita, mukaan lukien ehdotettujen muutosten tosiasiallisia vaikutuksia kilpailuun, kuuluu Gasgridin käsityksen mukaan kilpailu- ja kuluttajavirastolle tai Euroopan komissiolle. Mikäli kilpailuviranomaiset katsoisivat, ettei yritysjärjestelyjen kautta toteutettavan tietyille yrityksille tapahtuvan nominointimäärien allokaation tarkoituksena tai seurauksena ole maakaasumarkkinan kilpailun rajoittuminen, shipperryhmää koskevia muutosehdotuksia voidaan Gasgridin puolesta luonnollisesti arvioida uudelleen. Mikäli kuitenkin kilpailun rajoittuminen on mahdollista, shipper-ryhmää koskevista ehtomuutoksista yrityksille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa on Gasgridin näkemyksen mukaan pidettävä oikeasuhtaisena ja siten hyväksyttävänä suhteessa sillä tavoiteltuun kilpailuedellytysten säilymistä koskevaan tavoitteeseen.

3.2 Ovatko Shipper Group:n liittyvät muutokset ja edellytykset kuvattu ehdoissa tarpeeksi selvästi, jotta toimijoilla on mahdollisuus pitää yllä ajantasaisesti tietoa yhteyksistään muihin Shippereihin ehtojen kappaleen 7 mukaisesti?

Gasgrid on arvioinut ehtojen selkeyttä annettujen lausuntojen ja Energiaviraston esittämän kysymyksen perusteella uudelleen ja esittää seuraavia täsmennyksiä shipper-ryhmää koskeviin ehtoihin luvussa 7 (muutokset kursivilla):

The aggregated nominations of a Shipper shall be calculated by adding together the respective nominations of a Shipper Group. A Shipper Group is considered to consist of:

(a) the Shipper;

(b) those companies in which the Shipper directly or indirectly:

(i) owns more than half the capital or business assets, or

(ii) has the power to exercise more than half the voting rights, or

(iii) has the power to appoint more than half the members of the supervisory board, the administrative board or bodies legally representing the companies, or

(iv) has the right to manage the company's affairs;

(c) those companies which have in the Shipper the rights or powers listed in (b);

(d) those companies in which a company as referred to in (c) has the rights or powers listed in (b);

(e) those companies in which two or more companies as referred to in (a) to (d) jointly have the rights or powers listed in (b).

[...]

In order to ensure the effective functioning of the Finnish natural gas market the Shipper shall at all times maintain updated information about its possible links to other Shippers forming a Shipper Group as described above in accordance with Section 4.

Kapasiteetinjakomekanismin ehtojen luvussa 7 ehdotettu Shipper-ryhmän käsite on vakiintuneesti kilpailuoikeudessa käytetty yritysryhmän käsite ja sillä pyritään selvittämään esimerkiksi yrityskauppojen yhteydessä yhdistettävien resurssien määrää, eli käytännössä yritysryhmän taloudellista painoarvoa markkinoilla. Yritysryhmää määrittävä määräysvaltauyhteys on niin ikään vakiintunut kilpailuoikeudellinen konsepti, joka puolestaan määrittää niiden kilpailevien yritysten piiriä, jotka saavat keskenään sopia esimerkiksi hankintojen jakamisesta keskenään. Näistä syistä Gasgrid pitää mainittuja konsepteja käyttökelpoisina myös tilanteessa, jossa eri yritysrakenteilla voidaan keinotekoisesti pyrkiä kasvattamaan yrityksille allokoitavaa kapasiteettia ja siten kasvattamaan niiden painoarvoa markkinoilla mahdollisesti loppuasiakkaan haitaksi.

Energiaviraston toinen selvityspyyntö

Energiavirasto toimitti 15.5.2024 toisen selvityspyynnön vastaanotettuaan Gasgridin ensimmäisen vastineen ja pyysi selvitystä ja Gasgridin näkemystä seuraaviin kysymyksiin:

1. Sisältävätkö shipper-ryhmää koskevat ehdot kilpailua ilmeisesti rajoittavia ehtoja? Mikäli Gasgrid on teettänyt aiheesta selvityksen tai tehnyt oman kilpailuoikeudellisen analyysin, pyydämme ystävällisesti toimittamaan ne Energiavirastolle.
2. Miten ehdotettu ehtokokonaisuus shipper-ryhmää koskien vastaa lainsäädännön vaatimukseen tarjota palveluita tasapuolisesti ja syrjimättömästi kaikille maakaasumarkkinoiden toimijoille?
3. Miten Gasgrid aikoo valvoa niitä shippereitä, jotka kuuluvat shipper-ryhmään? Valvonnan kannalta on kriittistä, että kaikille yhtiöille on etukäteen selvää, kuuluvatko he shipper-ryhmään. Tämän vuoksi pyydämme teitä selventämään, miten aiotte varmistaa, että yhtiöt ymmärtävät kuuluvansa shipper-ryhmään ja tunnistaavat siihen liittyvät velvoitteet ja vastuut. Energiavirasto pitää tärkeänä, että shipper-ryhmän muodostamisprosessi on määritelty selkeästi ehdoissa.
4. Ehtojen mukaan TSO:n prosessi nominointien hyväksymiseen tai hylkäämiseen on voimassa vain Suomen maakaasujärjestelmän sisällä ja koskee ainoastaan Suomessa rekisteröityjä toimijoita. Miten vastaava prosessi toimii Virossa? Onko Virossa käytössä myös shipper-ryhmät?

Gasgridin toinen vastine

Gasgrid toimitti toisen vastineen 29.5.2024 ja totesi seuraavaa:

Tausta

Energiaviraston lisäselvityspyynnön perusteella ja markkinatoimijoiden kanssa käytyjen keskustelujen perusteella Gasgrid on arvioinut asiaa uudelleen ja todennut, että Gasgridilla ei ole mahdollisuutta harjoittaa jatkuvaa valvontaa shipper-ryhmien

5.7.2024

osalta. Voidakseen taata ehtojen tasapuolisen soveltamisen kaikkien markkinaosa-
puolten osalta Gasgrid on päättänyt luopua shipper-ryhmää koskevista ehdoista.

Gasgrid keskusteli asiasta Energiaviraston kanssa puhelimitse torstaina 23.5.2024.
Gasgrid ja Energiavirasto sopivat, että Gasgrid esittää shipper-ryhmää koskevien
ehtojen poistamista ehdoista ja että Gasgrid toimittaa asiaan liittyvät perustelut
vastineessaan viimeistään tiistaina 28.5.2024. Asiaa koskevat perustelut on siten
esitetty alla, minkä lisäksi Gasgrid toimittaa Energiavirastolle päivitettyt ehdot,
joista shipper-ryhmää koskevat ehdot on poistettu. Gasgrid toteaa selvyuden
vuoksi, että muut kuin shipper-ryhmää koskevat muutokset sisältyvät edelleen
vahvistettavaksi esitettyihin ehtoihin ja niiden osalta ei ole tullut muutoksia
3.5.2024 päivätyn lausunnon jälkeen.

Shipper-ryhmää koskevien ehtojen poistaminen ehdoista

Kuten Gasgrid on 3.5.2024 päivätyssä vastineessaan Energiavirastolle esittänyt,
Gasgrid pyrki shipper-ryhmää koskevilla ehdoilla estämään shipperien toiminnan,
jonka tavoitteena oli shipperille vahvistetun Balticconnectorin kapasiteetin maksimi-
moiminen keinotekoisilla yritysjärjestelyillä ruuhkatilanteissa. Gasgridin näkemyk-
sen mukaan kyseinen toiminta on asettanut markkinatoimijat epätasa-arvoiseen
asemaan toisten shippereiden toimiessa Balticconnectorissa sovellettavien kapasi-
teetinjakomekanismin ehtojen tarkoituksen ja tavoitteiden mukaisesti.

Energiavirasto esitti 15.5.2024 päivätyssä lisäselvityksessä, että shipper-ryhmiä
koskevan valvonnan tulisi olla jatkuvaa ja säännöllistä. Gasgrid ymmärtää ehdo-
tuksen säännöllisestä valvonnasta shippereiden tasapuolisen kohtelun näkökul-
masta. Kyseessä oleva yksittäisten shippereiden harjoittama toiminta ajoittuu Gas-
gridin käsityksen mukaan kuitenkin ainoastaan Balticconnectorin ruuhkatilanteisiin.
Gasgridin näkemyksen mukaan säännöllinen valvonta ei tämän vuoksi olisi ollut
oikeassa suhteessa havaittuun ongelmaan nähden, sillä shipper-ryhmien perusta-
minen ei itsessään olisi ehdoissa ollut kiellettyä. Kiellettyä olisi ainoastaan ollut
shipper-ryhmien hyödyntäminen nominaatioiden kumuloimiseksi yli ehdoissa sallit-
tun rajan, minkä vuoksi Gasgrid alun perin oli ehdottanut valvontaa vain ruuhkati-
lanteissa Gasgridin huomattessa epäilyn väärinkäytöksestä.

Valvontamallin tarkastelun myötä Gasgrid kuitenkin totesi, että täysin yksiselittei-
siä ja aukottomia kriteerejä sille, koska väärinkäytösepäily syntyy, on haastavaa
määritellä. Ilman yksiselitteisiä kriteerejä jokin shipper-ryhmä olisi voinut huoma-
matta päästä kumuloimaan shipper-ryhmän nominaatioita ilman että Gasgrid olisi
ehtojen mukaisesti pystynyt puuttumaan tilanteeseen. Markkinaosaapuolten kanssa
käytyjen keskustelujen perusteella Gasgridille heräsi myös epäily siitä, voidaanko
shipper-ryhmää koskevilla ehdoilla täysin estää kiellettyksi tarkoitettu toiminta. Mi-
käli ehtoja olisi voinut kiertää jollain toisella tavalla, shipper-ryhmää koskevien eh-
tojen tavoiteltu vaikutus olisi jäänyt saavuttamatta ja tilalle olisi jäänyt vain resurs-
seja vievä valvonta.

Jotta Gasgrid voi varmistaa ehtojen tasapuolisen kohtelun kaikkien markkinaosa-
puolten osalta, Gasgrid on päättänyt esittää Energiavirastolle shipper-ryhmää kos-
kevien ehtojen poistamista vahvistettavista ehdoista. Gasgrid kuitenkin painottaa,
että se tulee edelleen seuraamaan shippereiden toimintaa Balticconnectorin kapa-
siteetinjaossa pyrkien jatkuvasti kehittämään toimintaa markkinoiden toiminnan

kannalta parhaalla tavalla. Lisäksi Gasgrid huomauttaa, että shippereiden tulee toiminnassaan noudattaa myös kilpailuoikeudesta tulevia velvoitteita, joiden noudattamisen valvonta erityisesti kilpailunrajoitusten osalta kuuluu Gasgridin käsityksen mukaan Kuluttaja- ja kilpailuvirastolle. Gasgrid on luonnollisesti valmis tekemään yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa tehokkaan kilpailun varmistamiseksi maakaasumarkkinoilla

Vahvistuspäätösluonnoksesta ja muutetuista ehdoista kuuleminen

Energiavirasto järjesti ajalla 19.6.2024-4.7.2024 sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013) 12 a §:n mukaisesti julkisen kuulemisen, jossa vahvistuspäätöksen kohteena oleville toiminnanharjoittajille, heidän asiakkailleen ja muille sidosryhmille varataan mahdollisuus lausua näkemyksensä vahvistuspäätösten sekä niiden sisältämien menetelmien ja ehtojen sisällöstä. Lausuntopyyntö päätösluonnoksesta julkaistaan Energiaviraston Internet-sivuilla.

Asiasta saadut lausunnot

Energiavirasto ei saanut yhtään lausuntoa sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013) 12 a §:n mukaisen kuulemisen yhteydessä.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Maakaasumarkkinalaki (587/2017)

--

Maakaasumarkkinalain 13 §:n mukaan:

Verkonhaltijan on tarjottava maakaasuverkkonsa palveluita maakaasumarkkinoiden osapuolille tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Palveluiden tarjonnassa ei saa olla perusteettomia tai maakaasukaupan kilpailua ilmeisesti rajoittavia ehtoja.

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013, jäljempänä valvontalaki)

Valvontalain 10 §:n mukaan:

Energiaviraston tulee päätöksellään (vahvistuspäätös) vahvistaa verkonhaltijan, järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan ja järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan sekä nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen haltijan noudatettaviksi seuraavat palvelujen ehdot ja palvelujen hinnoittelua koskevat menetelmät ennen niiden käyttöönottamista:

--

3) verkonhaltijan siirtopalvelun ehdot;

--

5) ylikuormituksen hallintaa ja siirtokapasiteetin jakamista kantaverkossa ja siirtoverkossa koskevat ehdot sekä menetelmät ylikuormituksesta perittävien maksujen määrittämiseksi ja menetelmät ylikuormituksen hallinnasta saatujen tulojen käyttämiseksi;

Valvontalain 12 §:n mukaan:

-- Maakaasuverkonhaltijaan, järjestelmävastaavaan siirtoverkonhaltijaan ja nesytytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijaan kohdistuvan vahvistuspäätöksen tulee perustua niihin perusteisiin, joista säädetään:

- 1) maakaasumarkkina- ja sen nojalla annetuissa säännöksissä;
- 2) maakaasun siirtoverkonhaltijan eriyttämisestä annetussa laissa;
- 3) maakaasuverkkoasetuksessa sekä sen nojalla annetuissa, suuntaviivoja koskevissa komission asetuksissa ja päätöksissä;
- 4) maakaasumarkkinadirektiivin nojalla annetuissa, suuntaviivoja koskevissa komission asetuksissa ja päätöksissä;
- 5) siirtoverkonhaltijaan kohdistuvassa lainvoimaisessa päätöksessä, joka on annettu yhteistyövirastoasetuksen 6 artiklan 10 kohdan nojalla.

--

Valvontalain 12 a §:n mukaan:

--

Energiaviraston on ennen 10 §:ssä tarkoitettujen vahvistuspäätösten antamista järjestettävä julkinen kuuleminen, jossa vahvistuspäätöksen kohteena oleville toiminnanharjoittajille, heidän asiakkailleen ja muille sidosryhmille varataan mahdollisuus lausua näkemyksensä vahvistuspäätösten sekä niiden sisältämien menetelmien ja ehtojen sisällöstä. Jos vahvistuspäätöksen antamista edeltävästä julkisesta kuulemisesta on säädetty 2 §:ssä tarkoitetussa Euroopan unionin lainsäädännössä, sovelletaan julkisen kuulemisen järjestämiseen unionin lainsäädännössä säädettyä menettelyä.

Valvontalain 13 §:n mukaan:

Energiavirasto voi muuttaa vahvistuspäätöstä antamallaan uudella päätöksellä, jonka käsittely on tullut vireille vahvistuspäätöksen kohteen hakemuksesta tai Energiaviraston omasta aloitteesta.

--

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 715/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä ja asetuksen (EY) N:o 1775/2005 kumoamisesta (jäljempänä maakaasuverkkoasetus)

14 artiklan mukaan:

1. Siirtoverkonhaltijoiden on

a) varmistettava, että ne tarjoavat palveluja syrjimättömästi kaikille verkonkäyttäjille;

b) tarjottava sekä kiinteitä että keskeytyviä kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyviä palveluja. Keskeytyvän kapasiteetin hinnassa otetaan huomioon keskeytyksen todennäköisyys;

c) tarjottava verkonkäyttäjille sekä pitkä- että lyhytaikaisia palveluja. Ensimmäisen alakohdan a alakohdan osalta siirtoverkonhaltijan on tarjotessaan samaa palvelua eri käyttäjille noudatettava yhtäläisiä sopimusehtoja ja -edellytyksiä joko käyttämällä yhdenmukaisia siirtosopimuksia tai yhteistä verkkosääntöä, jotka toimivaltaisen viranomaisen on hyväksynyt direktiivin 2009/73/EY 41 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

--

16 artiklan mukaan:

1. Jäljempänä 18 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen siirtoverkon kaikkien kyseen tulevien kohtien maksimikapasiteetti on saatettava markkinaosapuolten käytettäväksi ottaen huomioon järjestelmän toimivuus ja verkon tehokas toiminta.

2. Siirtoverkonhaltijan on pantava täytäntöön ja julkistettava syrjimättömät ja avoimet kapasiteetinjakomekanismit, joiden on

a) annettava asianmukaisia taloudellisia signaaleja teknisen kapasiteetin tehokasta ja maksimaalista käyttöä varten ja helpotettava investointeja uuteen infrastruktuuriin ja rajat ylittävää maakaasun kauppaa;

b) oltava yhteensopivia markkinamekanismien kanssa, spot-markkinat ja kaupankäynnin keskukset mukaan luettuina, oltava samalla joustavia, ja niitä on voitava mukauttaa muuttuviin markkinaolosuhteisiin; ja

c) oltava yhteensopivia verkkoihin pääsyä koskevien jäsenvaltioiden järjestelmien kanssa.

3. Siirtoverkonhaltijan on pantava täytäntöön ja julkistettava ylikuormituksen hallitsemiseksi syrjimättömät ja avoimet menettelyt, jotka helpottavat rajat ylittävää maakaasun kauppaa ketään syrjimättä ja jotka perustuvat seuraaviin periaatteisiin:

a) jos kyseessä on sopimusperusteinen ylikuormitus, siirtoverkonhaltijan on tarjottava käyttämätöntä kapasiteettia ensimarkkinoilla vähintään seuraavan vuorokauden kapasiteettina ja keskeytyvänä kapasiteettina; ja

b) verkonkäyttäjillä, jotka haluavat jälleenmyydä tai vuokrata edelleen käyttämätömän sovitun kapasiteettinsa jälkimarkkinoilla, on oltava siihen oikeus.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdan osalta jäsenvaltio voi edellyttää, että verkonkäyttäjät tekevät tästä ilmoituksen tai antavat tästä tiedon siirtoverkonhaltijalle.

4. Jos kyseessä on fyysinen ylikuormitus, siirtoverkonhaltijan tai tapauksen mukaan sääntelyviranomaisten on sovellettava syrjimättömiä ja avoimia kapasiteetinjakomekanismeja.

--

Kaasunsiirtojärjestelmien kapasiteetinjakomekanismien verkkosäännön vahvistamisesta ja asetuksen (EU) N:o 984/2013 kumoamisesta annettu komission asetus (EU) 2017/459 (jäljempänä kapasiteetinjakoverkkosääntö)

2 artiklan mukaan:

--

5. Sovellettaessa implisiittisiä kapasiteetinjakomenettelyjä kansalliset sääntelyviranomaiset voivat päättää olla soveltamatta 8–37 artiklaa.

--

3 artiklan mukaan:

Tässä asetuksessa sovelletaan asetuksen (EY) N:o 715/2009 2 artiklassa, komission asetuksen (EU) 2017/460 3 artiklassa ja direktiivin 2009/73/EY 2 artiklassa säädetyt määritelmät. Lisäksi tässä asetuksessa tarkoitetaan

--

6) 'implisiittisellä jakomenetelmällä' kapasiteetinjakomenetelmää, jossa sekä siirtokapasiteetti että vastaava kaasumäärä jaetaan samanaikaisesti, mahdollisesti huutokaupalla;

--

Perustelut

Vahvistuspäätöksen aineellisoikeudellinen perusta

Vahvistuspäätöksen aineellisoikeudellisesta perustasta säädetään valvontalain 12 §:ssä. Valvontalain 12 §:n 2 momentin mukaan järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijaan kohdistuvan vahvistuspäätöksen tulee perustua niihin perusteisiin, joista säädetään maakaasumarkkina- ja sen nojalla annetuissa säännöksissä; maakaasuverkkoasetuksessa sekä sen nojalla annetuissa, suuntaviivoja koskevissa komission asetuksissa ja päätöksissä, siltä osin kuin niitä sovelletaan Suomessa; maakaasumarkkinadirektiivin nojalla annetuissa, suuntaviivoja koskevissa komission asetuksissa ja päätöksissä sekä siirtoverkonhaltijaan kohdistuvassa lainvoimaisessa päätöksessä, joka on annettu yhteistyövirastoasetuksen 6 artiklan 10 kohdan nojalla.

Energiaviraston toimivalta ja vahvistuspäätöksen muuttaminen

Valvontalain 10 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan Energiaviraston tulee päätöksellään vahvistaa järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan ehdot koskien ylikuormituksen hallintaa ja siirtokapasiteetin jakamista kantaverkossa ja siirtoverkossa

5.7.2024

sekä menetelmät ylikuormituksesta perittävien maksujen määrittämiseksi ja menetelmät ylikuormituksen hallinnasta.

Valvontalain 13 §:n mukaan Energiavirasto voi muuttaa vahvistuspäätöstä antamallaan uudella päätöksellä, jonka käsittely on tullut vireille vahvistuspäätöksen kohteen hakemuksesta tai Energiaviraston omasta aloitteesta.

Gasgrid on 11.3.2024 päivätyllä hakemuksellaan pyytänyt toistaiseksi voimassa olevalla päätöksellä Energiaviraston vahvistamien Balticconnectorin kapasiteetinjakomekanismin ehtojen muuttamista ja toimittanut muutetut ehdot.

Tällä päätöksellä Energiavirasto muuttaa 01.12.2021 annetulla päätöksellä (dnro 3050/533/2021) vahvistettuja Balticconnector-yhteenliitännätpisteen kapasiteettijakomekanismia koskevia ehtoja valvontalain 13 §:n nojalla.

Gasgrid Finland Oy:n ehdottamien muutosten arviointi

Selvyyden vuoksi Energiavirasto toteaa, että siltä osin kuin muutoksia ei ole ehdotettu, viitataan aiemmassa vahvistuspäätöksessä (dnro 3050/533/2021) annettuihin perusteluihin. Tässä päätöksessä arvioidaan Gasgridin vahvistettavaksi toimitettavia ehtoja ottaen myös huomioon ensimmäisen kuulemisen jälkeen Gasgridin niihin tekemät muutokset.

Gasgridin toimittamissa päivitettyissä ehdoissa ei ole muutoksia itse kapasiteetinjakomekanismiin, vaan ehdotukset ovat täsmennyksiä ja parannuksia käytössä olevaan implisiittiseen kapasiteetinjakomekanismiin. Kapasiteetinjakoverkkosääntö tarjoaa kaksi menetelmää: standardoidun kapasiteetinjakomenetelmän ja implisiittisen kapasiteetinjakomenetelmän. Standardoitu menetelmä kattaa artikkelit 8–37, sisältäen huutokauppamenettelyn ja standardoidut kapasiteettituotteet. Kapasiteetinjakoverkkosäännön 2 artiklan 5 kohdan mukaan kansalliset sääntelyviranomaiset voivat jättää soveltamatta artikloita 8–37, jos yhteenliitännätpisteessä käytetään implisiittistä kapasiteetinjakomenetelmää. Balticconnector-yhdysputki on tällainen yhteenliitännätpiste.

Gasgrid on ehdottanut muutoksia, jotka koskevat sen oikeutta määrittää kaasupörssille allokoitava osuus Balticconnectorin kapasiteetista. Gasgridin näkemyksen mukaan, Balticconnectorin kapasiteetin tehokkaan käytön ja toimivan kaasumarkkinan varmistamiseksi sillä tulee säilyttää oikeus määrittää tarveperusteisesti allokoituvat osuudet kapasiteetista kaasupörssille ja kahdenväliselle kaupankäynnille. Jos kaasupörssin kapasiteetti on alikäytetty ja kahdenväliselle kaupalle allokoitu osuus täyteen varattu, Gasgridin tulee voida säätää allokatioita vastaamaan markkinan tarpeita. Energiavirasto toteaa, että muutokset ovat perusteltuja ja hyväksyttäviä, ottaen huomioon lain asettamat reunaehdot ja Gasgridin ensimmäisessä vastineessaan antamat perustelut.

Kuulemisen yhteydessä vastaanotetuissa lausunnoissa ehdotettiin, että Balticconnectorin kapasiteetinjaossa tulisi priorisoida tietyt shipperit, kuten ne, joilla on kaasu Inkoon terminaalissa. Energiavirasto katsoo, että tällainen tiettyjen shippereiden priorisointi Balticconnectorin kapasiteetinjaossa olisi maakaasumarkkinalain 13 § ja maakaasuverkkoasetuksen 16 artiklan vastaista, sillä se asettaisi toimijat eriarvoiseen asemaan eikä täyttäisi syrjimättömyyden ja tasapuolisen kohtelun vaatimusta.

Vastaanotetuissa lausunnoissa vastustettiin ehdotettua nominaatioiden vastaanottamisen takarajan täsmennystä. Gasgridin mukaan takarajan tulee koskea aikaa, jolloin TSO on vastaanottanut nominaation. Koska kaikki markkinaosapuolet eivät tee nominaatioitaan suoraan Gasgridin portaaliin vaan käyttävät myös omia rajapintojaan, järjestelmävirheet voivat estää nominaation toimittamisen määräaikaan mennessä. Tässä tapauksessa Gasgrid ei voi hyväksyä myöhästyneitä nominaatioita. Koska Gasgrid ei voi vaikuttaa markkinaosapuolten järjestelmiin, vastuu nominaatioiden toimittamisesta ajoissa kuuluu Gasgridin mukaan markkinaosapuolille. Energiavirasto toteaa, että täsmennys varmistaa tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun kaikille toimijoille riippumatta siitä, tekevätkö ne nominaationsa suoraan Gasgridin portaaliin vai käyttävätkö ne sitä varten omia järjestelmiään ja ovat yhteydessä Gasgridin järjestelmiin rajapintojen kautta. Tämän perusteella Energiavirasto hyväksyy Gasgridin esittämän muutosehdotuksen ehtoihin.

Lausunnoissa esitettiin myös ehdotuksia shippereille mahdollisuudesta muuttaa nominaatioitaan ennalta määritettyjen toleranssien rajoissa, poistaa uudelleennomintimaksu ja kasvattaa toleranssia Balticconnectorin kapasiteetin kasvun myötä. Lisäksi ehdotettiin, ettei nominaation suurinta sallittua määrää tulisi rajoittaa vain tekniseen kapasiteettiin ja vastustettiin virheellisten nominaatioiden hylkäämistä sekä perumista. Gasgridin mukaan Balticconnectorin siirtokapasiteetin tehokas käyttö ja korkea käyttöaste ovat kaasumarkkinan toimivuuden kannalta olennaisia, erityisesti ruuhkatilanteissa. Uudessa virtuaalisessa kapasiteetin laskentamallissa nominaation muutosta ei voida taata kaikissa tilanteissa ilman tehottomuutta, sillä tämä vaatisi ylimääräisen kapasiteetin varaamista kaikille shippereille mahdollisten uudelleennominaatioiden varalle. Malli mahdollistaa fyysisen kaasun siirron ja kaupallisen siirtopalvelun määrien maksimoinnin estämällä nominaatiomuutokset, jotka pahentaisivat ruuhkia. Gasgridin mukaan uudelleennomintimaksu kannustaa tarkkoihin nominaatioihin ja ehkäisee kapasiteetin ylivaraamista, eikä sen poistaminen olisi perusteltua. Gasgrid katsoi, että sillä tulee olla oikeus hylätä ja perua sääntöjen vastaiset nominaatiot ja että vastuu sääntöjenmukaisista nominaatioista on markkinaosapuolella. Gasgrid katsoi, että nominaatioille tulee asettaa selvä yläraja, joka on tiedossa hyvissä ajoin, jotta shippereillä on yhtäläiset mahdollisuudet suunnitella toimintaansa. Ehdotettu dynaaminen malli lisäisi merkittävästi epävarmuutta ja riskiä sääntöjen vastaisille nominaatioille, mutta Gasgrid ilmoitti vastineessaan olevansa valmis tarkastelemaan mallin mahdollisuuksia pidemmällä aikavälillä. Energiavirasto pitää Gasgridin perusteluja näihin kommentteihin hyväksyttävänä ja perusteltuina, eikä siksi ehdota muutoksia Gasgridin ehdotuksiin.

Lausunnoissa esitettiin myös ehdotus yhteisestä tasealueesta Suomen, Viron ja Latvian välille. Gasgridin mukaan yhteinen tasealue ei ole tällä hetkellä vaihtoehto Balticconnectorin teknisten siirtorajoitteiden vuoksi. Näiden rajoitteiden takia yhteinen tasealue ei ratkaisisi tehokkaasti Balticconnectorin kapasiteetinjakoon liittyviä ruuhkaongelmia. Gasgrid on vastineessaan todennut, että se tulee arvioimaan asiaa tulevaisuudessa uudestaan yhdessä Baltian siirtoverkonhaltijoiden kanssa. Energiavirasto haluaa selventää, että yhteisen tasealueen perustaminen näiden maiden välille ei ole mahdollista tämän ehtokokonaisuuden vahvistusprosessin aikataulussa, sillä tarvittavat valmistelut ja sopimukset vaativat enemmän aikaa ja resursseja kuin tämä prosessi sallii.

Energiavirasto on tutkinut kaikki Balticconnector-yhteenliitännänpisteen kapasiteetinjakomenetelmää koskevat ehtomuutosehdotukset kansallisen lainsäädännön ja

EU-säädösten vaatimusten mukaisesti. Energiaviraston arvioiden mukaan Gasgridin muokatut ehdot täyttävät maakaasumarkkinalain, maakaasuverkkosäätöasetuksen ja kapasiteetinjakoverkkosäätöasetuksen vaatimukset. Ehdot täyttävät syrjimättömyyden ja tasapuolisuudenvaatimukset eivätkä sisällä kilpailua ilmeisen rajoittavia ehtoja. Energiaviraston näkemyksen mukaan ehdotetut muutokset ovat perusteltuja.

Päätöksen voimassaolo

Valvontalain 10 §:n 4 momentin mukaan muut 1 momentissa tarkoitetut päätökset ovat voimassa toistaiseksi tai, jos erityistä syytä on, päätöksessä määrätyn määräajan. Gasgrid ei ole esittänyt erityistä syytä päätöksen määräaikaaisuudelle, eikä Energiavirastolla ole tiedossa muuta erityistä syytä päätöksen määräaikaaisuudelle, joten tämä vahvistuspäätös on voimassa toistaiseksi.

Johtopäätös

Energiavirasto toteaa, että Gasgridin esittämät, päivitettyt Balticconnector-yhteensiitäntäpisteen kapasiteetinjakomekanismin ehdot täyttävät niille laissa asetetut tasapuolisuuden ja syrjimättömyyden vaatimukset, eivätkä ne ole perusteettomia tai sisällä kilpailua ilmeisen rajoittavia ehtoja. rajoita ilmeisesti kilpailua.

Energiavirasto muuttaa vahvistuspäätöstä koskien Balticconnector-yhteensiitäntäpisteen kapasiteettijakomekanismia koskevia ehtoja valvontalain 13 §:n nojalla. Päätös on voimassa toistaiseksi.

Sovelletut säännökset

Maakaasumarkkinalaki (587/2017) 13 §

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013) 10 §, 12 §, 12 a § ja 13 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 715/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä ja asetuksen N:o 1775/2005 kumoamisesta, artiklat 14 ja 16

Kaasunsiirtojärjestelmien kapasiteetinjakomekanismien verkkosäätöasetuksen vahvistamisesta ja asetuksen (EU) N:o 984/2013 kumoamisesta annettu komission asetus (EU) 2017/459 2 artiklan 5 kohta ja 3 artiklan 6 kohta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakua koskeva ohjeistus annetaan päätöksen liitteenä. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Lisätiedot

Lisätietoja asiassa antaa juristi Buket Hertti (buket.hertti@energiavirasto.fi)

Liitteet

Valitusosoitus

Balticconnector-yhteensiitäntäpisteen kapasiteetinjakomenetelmän ehdot noudatettavaksi 1.10.2024 alkaen.

energiavirasto
energimyndigheten

Päätös

17 (17)

5.7.2024

3433/050303/2023

Jakelu Gasgrid Finland Oy

Tiedoksi Työ- ja elinkeinoministeriö

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus hallintopäätöksestä

Energiaviraston antamaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valituskelpoisella hallintopäätöksellä tarkoitetaan päätöstä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos tiedoksianto on toimitettu tavallisena tiedoksiantona postitse kirjeellä vastaanottajalle, katsotaan hänen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Mikäli päätös annetaan hakijalle tiedoksi sähköisenä viestinä, päätös katsotaan annetuksi tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksiantopäivää ei oteta lukuun.

Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Kun valituksen tekemisen määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003). Määräaikojen laskemisesta säädetään säädettyjen määräaikain laskemisesta annetussa laissa (150/1930).

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut; sekä
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä tuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi tuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiestä käytettäessä valtakirja, sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen, jonka osoite on

**Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI**

**faksi: 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi**

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.

Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Valituksen käsittelystä markkinaoikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu.

Valittajalta peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksu 2120 euroa.

Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki#P5>) on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Capacity Allocation at Balticconnector Interconnection Point

1 Definitions

Adjacent System means another transmission system that is connected to the Finnish Natural Gas System at a particular interconnection point operated by an adjacent transmission system operator.

Available Capacity means the capacity which can be allocated during the Renomination cycles after the Nomination process.

Business Day means Monday through Friday, except the legal public holidays.

Capacity Allocation Rules means these rules on Capacity Allocation at Balticconnector Interconnection Point.

Capacity Hoarding means (i) the acquisition of all or part of the available transmission capacity (ii) without using it or without using it effectively.

Confirmed Nomination means the quantity of gas confirmed by Transmission System Operator with System Responsibility to be scheduled or re-scheduled to flow on Gas Day D.

Double-sided Nomination means that both Shippers must submit nominations independently to their respective Transmission System Operators on each side of the Balticconnector Interconnection Point.

Effective Nomination means the latest Nomination received by the Transmission System Operator with System Responsibility by 'no later than' deadline.

Finnish Natural Gas System means the Finnish natural gas transmission network and the distribution networks connected to it. The Finnish Natural Gas System also includes all liquefied natural gas processing facilities connected to these networks, gas production facilities and gas storage facilities from renewable energy sources, and gas consumption sites.

Initiating Transmission System Operator means the Transmission System Operator initiating the Matching process by sending the necessary data to the Matching Transmission System Operator.

Lesser Rule means that, in case of different processed quantities at either side of an interconnection point, the confirmed quantity will be equal to the lower of the two processed quantities.

Matching is the process of comparing and aligning processed quantities of gas for Shippers at both sides of Balticconnector interconnection point, which results in confirmed quantities for the Shippers.

Matching Transmission System Operator means the Transmission System Operator performing the Matching process and sending the result of the Matching process to the Initiating Transmission System Operator.

Nomination means the prior reporting by the Shipper to the Transmission System Operator of the actual flow that the Shipper wishes to inject into or withdraw from the system.

Operational Balancing Account means an account between adjacent transmission system operators, to be used to manage steering differences at an interconnection point in order to simplify gas accounting for Shippers involved at the interconnection point.

REMIT Regulation means Regulation (EU) No 1227/2011 of the European Parliament and of the Council of 25 October 2011 on wholesale energy market integrity and transparency.

Renomination Cycle means the process carried out by the Transmission System Operator in order to provide a Shipper with the message regarding the Confirmed Nominations following the receipt of a Renomination.

Renomination is a notification a Shipper can use to amend its previously Confirmed Nominations with effect for the entire Gas Day or the remaining hours of the Gas Day.

Shipper's Counterparty means a Shipper in an Adjacent System delivering natural gas to or receiving natural gas from a Shipper at an interconnection point. A Shipper and Shipper's Counterparty form together a Shipper Pair.

Shipper Pair has the meaning set forth under the definition of "Shipper's Counterparty".

Technical Capacity means the maximum firm capacity that the Transmission System Operator can offer to the Shippers, taking into account of system integrity and the operational requirements of the transmission network. The Technical Capacity of Balticconnector is allocated between the Technical Capacity allocated implicitly for bilateral ('Over-the-Counter', OTC) trading and Technical Capacity allocated for gas exchange(s) for cross-border trading.

Technical Capacity allocated for gas exchange(s) for cross-border trading means the share of Technical Capacity which is allocated by the TSO for the gas exchanges(s) for cross-border trading.

Technical Capacity allocated implicitly for bilateral ('Over-the-Counter', OTC) trading means the share of Technical Capacity which is allocated by the TSO for the Shippers to be nominated or renominated.

Transmission System Operator with System Responsibility (hereinafter 'the TSO') means Gasgrid Finland Oy, the Finnish transmission system operator with system responsibility.

Transparency Platform means a Union-wide platform maintained by ENTSOG where all Transmission System Operators for gas shall make their relevant data publicly available.

Virtual Reverse Flow means virtual, commercial flow netted off from the physical forward flow meaning it can be allocated when forward flow capacity has been nominated.

2 Relationship with framework agreement between the Shipper and the Transmission System Operator with System Responsibility

These rules on Capacity Allocation at Balticconnector Interconnection Point are an integral part of the framework agreement entered into between the Shipper and the TSO. The framework agreement governs the responsibilities, rights and obligations between the contracting parties.

The Shipper shall ensure that in all respects it will operate and comply with these rules, related agreements and market rules as well as all related applicable laws.

3 Capacity Allocation at Balticconnector Entry and Exit point

The TSO shall offer day-ahead and within-day capacity products (as defined in Article 9 of the Commission Regulation (EU) No 2017/459 of 16 March 2017 establishing a Network Code on Capacity Allocation Mechanisms in Gas Transmission Systems) at Balticconnector Entry and Exit Points. All capacity products shall be firm.

All Technical Capacity shall be allocated between the two following components:

- a) The Technical Capacity allocated for bilateral trading where the allocation is based on Shippers' Confirmed Nominations; and
- b) The Technical Capacity allocated for gas exchange(s) for cross-border trading, if the TSO considers it reasonable to ensure the efficient use of the Technical Capacity.

3.1 Capacity Allocation based on Confirmed Nominations

Part of the Technical Capacity shall be allocated to a Shipper as a Technical Capacity allocated for bilateral trading according to the Shipper's Confirmed Nominations through a process described in Section 4 (Nominations and Renominations), in Section 5 (Matching) and in Section 6 (Congestion and interruption management).

3.2 Capacity Allocation for trades concluded on a gas exchange

Part of the Technical Capacity of Balticconnector may be made available to be allocated by gas exchange(s) that have concluded an Agreement on Capacity Allocation with the TSO. Day-ahead and within-day capacity quotas for this shall be determined by the TSO. The TSO shall provide information on the shares of Technical Capacity allocated for bilateral trading and the Technical Capacity allocated for the gas exchange(s) primarily through UMM platform, but also on the website of the TSO.

4 Nominations and Renominations

A Shipper shall submit Nominations and/or Renominations of the quantities of gas to be delivered on a Gas Day at Balticconnector Interconnection Point. Confirmed Nomination shall be the condition for gas transfers at Balticconnector. Double-sided Nomination shall be used as the nomination procedure.

The Shipper shall state the following information in submitting Nominations and Renominations:

- a) Gas Day
- b) Direction of the gas flow
- c) Gas Quantities expressed as kWh/hour, that the Shipper intends to utilize at Balticconnector Entry or Exit point each hour of the Gas Day, together with the participant identifier for the Shipper's Counterparty.

The TSO may reject a Nomination or Renomination, if it contains incomplete or erroneous information, if the Nomination or Renomination has been received by the TSO after the 'no later than' deadline applied, if the Nomination or Renomination exceeds the maximum quantity which can be nominated according to these applicable rules, or if the submitter of the information does not have the right to submit Nominations or Renominations. The submitter of the information does not have a right to submit Nominations or Renominations, if the submitter is not authorized to send Nominations or Renominations on behalf of a Shipper registered to the system of the TSO.

For the sake of clarity, the TSO's process of confirming or rejecting nominations and renominations is solely applicable on activities taking place within the Finnish Natural Gas System it governs, and consequently only applicable on actions taken by market participants registered in Finland.

Furthermore, in order to ensure a fair and equal allocation of the Technical Capacity allocated for bilateral trading in all situations, even in case of congestion, a Shipper must refrain from any direct or indirect act or series of acts (including but not limited to, a default, breach, wilful or intentional act or omission), that would result in Shipper's nominated quantities exceeding the maximum quantity allowed to be nominated or renominated according to the Sections 4.1. and 4.2. The TSO shall have the right to cancel any such Nomination(s) of a Shipper that exceed the maximum quantity allowed to be nominated or renominated.

4.1 Nominations

A Shipper shall submit Nominations for the TSO no earlier than on Gas Day D-400 and no later than Gas Day D-1 at 13.00 UTC (winter time) or at 12.00 UTC (daylight saving time). A Nomination submitted may be corrected until the end of the above-mentioned time limit, but the latest Nomination received by the TSO by 'no later than' deadline shall be considered as Effective Nomination. The decisive factor for Nomination processing of the TSO is the timestamp when the TSO has received the Nomination submitted by the Shipper. Effective Nomination shall be processed in Matching process described in Section 5.

Shippers' Nominations must be equal ('flat') for all hours of the Gas Day. In the conversion of daily volumes into hourly volumes for Nomination, the smallest acceptable unit is 1 kWh. Possible remainders of the unit conversion must be placed on the last hour of the Gas Day. The Shipper's Nominations must not exceed the Technical Capacity allocated for bilateral trading. If the Technical Capacity allocated for bilateral trading is below 24 GWh/day, the maximum allowable nomination quantity which can be submitted by the Shipper is 1 GWh/h (24 GWh/day, except on clock shift days either 23 GWh/day or 25 GWh/day). The Shipper Pair must submit netted Nominations. For instance, if the Shipper Pair has planned to submit 50 units to Entry direction and 20 units to Exit direction, the Shipper Pair must submit a netted Entry Nomination of 30 units.

4.2 Renominations

Even if a Shipper does not submit Nominations by the Nomination submission time limit, the Shipper shall have the opportunity to submit Renominations. The TSO shall start a Renomination Cycle at the start of every hour within the Renomination period which starts at 15:00 UTC (winter time) and 14:00 UTC (daylight saving time) on Gas Day D-1.

Renominations received between 13:00 UTC (winter time) and 12:00 UTC (daylight saving time) and 15:00 UTC (winter time) and 14:00 UTC (daylight saving time) on Gas Day D-1 shall be processed by the TSO as part of the first Renomination Cycle which starts at 15:00 UTC (winter time) and 14:00 UTC (daylight saving time) on Gas Day D-1.

The Shipper's Renominations that have been received between 13:00 UTC (winter time) and 12:00 UTC (daylight saving time) on Gas Day D-1 and 3:00 UTC (winter time) and 2:00 UTC (daylight saving time) on Gas Day D-1 shall be made for the whole Gas Day D. Any Renominations submitted after that time limit shall be made for the remaining hours of the Gas Day. The smallest acceptable unit is 1 kWh. Possible remainders of the unit conversion must be placed on the last hour of the Gas Day. The last possible Renomination for the last hour of the Gas Day can be submitted by the Shipper and received by the TSO on Gas Day D by 2:00 UTC (winter time) and by 1:00 UTC (daylight saving time).

Shippers' Renominations for Balticconnector Entry and Exit points must be equal ('flat') for each remaining hour of the Gas Day. Renomination shall take effect starting from the hour from which the Renominations submitted during the Renomination Cycle shall take effect. For instance, renomination submitted at 17:25 on Gas Day D shall be submitted for the hours starting from 20:00 until the end of the Gas Day. The Shipper Pair must submit netted Renominations.

The Shipper's Renominations must not exceed the Technical Capacity allocated for bilateral trading. If the Technical Capacity allocated for bilateral trading is below 24 GWh/day, the maximum allowable renomination quantity which can be submitted by the Shipper is 1 GWh/h (24 GWh/day, except on clock shift days either 23 GWh/day or 25 GWh/day). If Shipper's Renomination exceeds the Available Capacity, the TSO reduces the Renominations *pro rata* so that allocated capacity equals to the Available Capacity. In *pro rata* calculation, the change in Renomination compared to already Confirmed Nomination is the determining factor. The latest Renomination submitted during the Renominations Cycle shall be considered as Effective Renomination. Effective Renomination shall be processed in Matching process described in Section 5.

5 Matching

Before and during the Gas Day the TSO in Finland shall perform continuous Matching as follows:

- a) The latest Nominations and Renominations of the Shipper for the Entry point of Balticconnector for the Gas Day shall be compared to the latest Nominations and Renominations of the Shipper's Counterparty in the Adjacent System; and
- b) The latest Nominations and Renominations of the Shipper for the Exit point of Balticconnector for the Gas Day shall be compared to the latest Nominations and Renominations of the Shipper's Counterparty in the Adjacent System.

If the Matching is performed based on Renominations which have been received after 3:00 UTC (winter time) and 2:00 UTC (daylight saving time) on Gas Day D-1, the matched renominated quantities shall enter into force for the remaining hours of the Gas Day. If the Shipper's most recent Nomination or Renomination does not correspond to the most recent Nomination or Renomination made by its Counterparty, the Nomination shall be reduced to the lower of the values nominated or renominated according to Lesser Rule.

5.1 Comparison to Available Capacity

The TSO shall compare the matched Nominations with Balticconnector's Technical Capacity allocated for bilateral trading and Renominations with the Balticconnector's Available Capacity. The TSO shall offer virtual capacity as defined in Section 6.1 if enabled by netted Nominations or Renominations. The matched Nominations or Renominations shall be confirmed as such, if the Balticconnector's Technical Capacity allocated for bilateral trading (incl. possibly offered virtual capacity) or Available Capacity exceeds the netted Nominations or Renominations.

5.2 Capacity Allocation and Capacity Surrender

All Shippers with Confirmed Nominations are allocated with capacity. Capacity allocated to a Shipper shall be considered as surrendered after Matching in part of quantities renominated downwards by the Shipper or the Shipper's Counterparty. Surrendered capacity becomes available to other Shippers as part of Available Capacity.

5.3 Schedule for Confirmed Nominations

The TSO sends Confirmed Nominations to Shippers within two (2) hours from the Nomination deadline or from the start of the following Renomination Cycle. For instance, Renomination submitted at 16:30 on Gas Day D shall be processed by 19:00. The Confirmed Nominations remain confirmed meaning that Confirmed Nominations or Renominations shall not be changed during Renomination Cycles.

5.4 Incentive for the efficient use of Available Capacity

A Shipper may renominate downward in the Balticconnector free of charge within the tolerance. For amounts exceeding this limit, the Shipper shall pay an underutilisation fee in accordance with the up-to-date price list of the TSO. The underutilisation fee is effective to Shippers on those Gas Days when there has been congestion on the Gas Day meaning the Shippers' Nominations or Renominations have been reduced on a pro rata basis according to Section 6.2. The tolerance and the underutilization fee are effective only for the congested direction. If there is no congestion in the allocation based on Nominations submitted by D-1 at 13.00 UTC (winter time) or at 12.00 UTC (daylight saving time), but congestion occurs in Renomination Cycles for Gas Day D, the underutilization fee is effective starting from the Renomination Cycle congestion occurs.

The tolerance will be 50 000 kWh/h in normal operational conditions. The TSO reserves the right, for the sake of fulfilling the system responsibility according to the Article 29 of Finnish Natural Gas Market Act, to adjust the tolerance between the range of 10 000 - 50 000 kWh/h, if systematic downward renominations during congestion situation cause uncontrollable physical imbalance leading to the situation where the TSO has to perform physical balancing actions. The TSO shall inform market participants at least three (3) full Business Days before the adjusted tolerance will be set in force. Any change in the tolerance shall be communicated to market participants primarily through UMM platform, but also on the website of the TSO.

6 Congestion and Interruption Management

6.1 Virtual reverse flow

In addition to physical capacity, the TSO offers virtual capacity based on Virtual Reverse Flow at Balticconnector to increase Available Capacity. The volume of virtual capacity offered in a Nomination cycle and in Renomination cycles depend on the netted volume of Confirmed Nominations as follows:

Volume of virtual capacity offered in a Nomination and Renomination cycles in certain direction = total amount of Confirmed Nominations in the opposite direction (excl. Confirmed Nominations by the gas exchange)

For example, if the Confirmed Nominations (excl. Confirmed Nominations by the gas exchange) to one direction was 10 GWh from Estonia to Finland, the volume of virtual capacity would be 10 GWh to the direction from Finland to Estonia.

In the event Balticconnector becomes physically congested, the TSO will not be able to confirm Renominations downwards (in full, partially (pro rata) or at all) to the non-congested direction since this capacity has already been booked as virtual capacity based on Virtual Reverse Flow.

The TSO informs the Shippers on the volume of Available Capacity on Gasgrid Portal and Transparency Platform. The information on Available Capacity is updated without delay after Confirmed Nominations are sent out to Shippers. The information on Available Capacity contains the volume of available Technical Capacity allocated for bilateral trading and virtual capacity summed up.

6.2 Management of physical congestion

If Balticconnector is physically congested, i.e., the combined total of matched Nominations exceeds Balticconnector's Technical Capacity allocated for bilateral trading incl. possibly offered virtual capacity or the combined total of matched Renominations exceeds Balticconnector's Available Capacity, Nominations shall be reduced on a pro rata basis to the capacity offered by the TSO.

As regards matched Renominations, any capacity allocated to previous Confirmed Nominations shall be taken into account. Only Available Capacity remaining in Balticconnector may be allocated to Renominations. If Available Capacity is sufficient to cover the change in quantities to be transmitted on the basis of Renominations, the Renominations shall be accepted in full. If only a part of renominated quantities can be transmitted, any remaining Available Capacity shall be divided between all Renominations on a pro rata basis insofar as the quantity renominated by each Shipper differs from the Shipper's effective Confirmed Nomination. Renominations processed in this manner shall constitute the Shippers' new Confirmed Nominations.

6.3 Management of interruptions

The TSO shall take actions, if there is a risk that the quantities of Confirmed Nominations may not physically be transported, e.g., due to an unexpected technical fault. The purpose of these actions is to minimize the need for interruptions. The actions are the following in the order of their activation:

1. Using the flexibility of the Operational Balancing Account between the TSO and the TSO of the Adjacent System. This is done within the flexibility limits of the Operational Balancing Account.

2. Buying to or selling gas from linepack through locational balancing service contracts to compensate for physical flows at Balticconnector. Such actions are financially settled between the TSO and the transmission system operator of the Adjacent System depending on their liability. Locational balancing service contracts may be used to the extent that is technically possible, contractually available or economically reasonable in comparison to that of not transporting the respective gas volumes.

If the above actions are not sufficient to secure transportation, capacity is reduced from all the Shippers with Confirmed Nominations on a pro rata basis.

In case the TSO is unable to deliver the gas quantities in accordance with the Confirmed Nominations, the TSO shall compensate the affected Shippers the direct costs caused by the interruption provided that such interruption was caused by the intent or negligence of the TSO.

7 Effective Functioning of the Gas Market

The purpose of the Capacity Allocation Rules is to ensure the effective functioning of the Finnish gas market, equal access to the gas transmission network, as well as fair and non-discriminative treatment of all gas market participants. Additionally, the purpose is to prevent attempted market manipulation, Capacity Hoarding, as well as Shippers' unjustified actions that lead or may lead to unfair allocation of the transmission capacity.

Any action of a Shipper relating to the transmission capacity allocation that the competent authority has concluded to be prohibited under REMIT regulation (such as Capacity Hoarding) and/or under national or EU competition law is considered as a breach of these Capacity Allocation Rules.

In order to ensure the effective functioning of the Finnish gas market, the TSO shall notify to the competent national regulatory authority all actions of a Shipper that may constitute a breach of the REMIT Regulation and/or national or EU competition law.

8 Responsibilities of Transmission System Operator with System Responsibility on information provision to Shippers

The TSO shall provide information on the expected duration and effect of planned maintenance at Balticconnector, Technical Capacity, Nominations and Renominations, Available Capacity, actual physical flow, planned and unplanned interruptions to transportation services, and the restoration of the services. Planned interruptions shall be published at least 42 days in advance. The information will be published on the Transparency Platform. The planned and unplanned interruptions which have impact on the Technical Capacity of Balticconnector will be published on the UMM Platform.